

Documents d'Anàlisi Geogràfica

35

DOSSIER

Gènere i medi ambient

DADES CATALOGRÀFIQUES RECOMANADES PEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Documents d'Anàlisi Geogràfica

Documents d'Anàlisi Geogràfica / Universitat Autònoma de Barcelona, Departament de Geografia ; dir. M. Dolors Garcia Ramon. — Núm. 1 (1982)- . — Bellaterra [Barcelona] : Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions, 1982- . — 23 cm

A partir del núm. 25 (1994) apareix també com a menció de responsabilitat: Universitat de Girona. Secció de Geografia. — A partir del núm. 25 (1994) apareix com a coeditor: Universitat de Girona. — Fusió de: Documents d'Anàlisi Urbana, Documents d'Anàlisi Territorial i Documents d'Anàlisi Metodològica en Geografia

ISSN 0212-1573

I. Universitat Autònoma de Barcelona, Departament de Geografia

II. Universitat de Girona. Secció de Geografia

1. Geografia — Revistes

91(05)

Editors

Abel Albet i Mas (Universitat Autònoma de Barcelona),
Antoni Durà i Guimerà (Universitat Autònoma de Barcelona),
Joan Nogué i Font (Universitat de Girona)

Consell de redacció

Abel Albet, Mireia Baylina, Gemma Cànoves, Antoni Durà,
Josep Gordi, Joan Nogué, Anna Ribas, Pilar Riera,
Maria Villanueva

Consell assessor

Mark Bassin (University College, London), Joan Becat
(Universitat de Perpinyà), Lourdes Benería (Cornell
University), Vincent Berdoulay (Université de Pau),
Joan Cals (Universitat Autònoma de Barcelona), Maryse
Clary (Institut Universitaire de Formation des Maîtres
d'Aix-Marseille), Marcelo Escolar (Universidad de Buenos
Aires), João Ferrão (Universidade de Lisboa), Maria Dolors
Garcia Ramon (Universitat Autònoma de Barcelona),
Josefina Gómez Mendoza (Universidad Autónoma
de Madrid), Francesco Indovina (Istituto Universitario
di Architettura di Venezia), Jim Lewis (University
of Durham), Enric Lluch (Universitat Autònoma
de Barcelona), Joan Mateu (Universitat de València),
Janet Momsen (University of California at Davis),
Lluís Riudor (Universitat Pompeu Fabra, Barcelona),
Joan Sabi (Universitat Autònoma de Barcelona),
Antoni F. Tulla (Universitat Autònoma de Barcelona)

Traducció d'índex i resums

Céline Gautier, Soledad Morales, Gerda K. Priestley

Redacció

Universitat Autònoma de Barcelona
Departament de Geografia
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. 93 581 15 27. Fax 93 581 20 01

Subscripció i administració

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. 93 581 17 15. Fax 93 581 20 00

Intercanvi

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques
Secció d'Intercanvi de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona) Spain
Tel. 93 581 11 93

Coberta

Loni Geest & Tone Høverstad

Edició i impressió

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona) Spain
Tel. 93 581 15 96. Fax 93 581 20 00

ISSN 0212-1573

Dipòsit legal: B. 27.071-1982

Impres a Catalunya

Impress en paper ecològic

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia, el tractament informàtic i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer és rigorosament prohibida sense l'autorització escrita dels titulars del «copyright», i estarà sotmesa a les sancions establertes a la Llei. S'autoritza la reproducció del sumari i dels resums sempre que n'aparegui la procedència.

Les opinions expressades en articles, notes, informacions, ressenyes i treballs publicats a DOCUMENTS D'ANÀLISI GEOGRÀFICA són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.

Aquesta revista es regeix pel sistema de censors.

Els articles publicats a DOCUMENTS D'ANÀLISI GEOGRÀFICA són indexats o ressenyats a: «Francis. Bibliographie Géographique Internationale», «Geographical Abstracts. Human Geography», «Geographical Abstracts. Physical Geography», «International Development Abstracts», «Índice Español de Ciencias Sociales», «Geodoc».

Sumari

Documents d'Anàlisi Geogràfica = Doc. Anàl. Geogr.

Núm. 35, p. 1-231, 1999, ISSN 0212-1573

S'autoritza la reproducció dels resums i de les pàgines del sumari.

15-18 Introducció

DOSSIER. Gènere i medi ambient

21-22 Presentació

Articles

- 25-44 **MOMSEN, Janet H.** (University of California, Davis. Department of Human and Community Development)
Diferències de gènere en la percepció i preocupació mediambiental.
Documents d'Anàlisi Geogràfica, 1999, núm. 35, p. 25-44, 52 ref., 4 tab.

L'última dècada del mil·lenni ha estat testimoni del gran interès suscitat per l'anàlisi de la interacció entre el gènere i el medi ambient i pels impactes de gènere de les polítiques mediambientals. Molt sovint s'afirma que la relació de les dones amb el medi ambient és «especial» i que estan més motivades que els homes a treballar en la millora de la sostenibilitat mediambiental. Aquest article examina aquesta afirmació d'una forma transcultural, i aborda un ampli ventall de debats que fan referència a la relació entre agència, estructura, coneixement i poder, i les formes com s'han conceptualitzat i explicat aquestes interrelacions en un món globalitzat.

Paraules clau: gènere, ecofeminisme, percepció mediambiental.

Différences de genre dans la perception et la préoccupation de l'environnement

La dernière décennie du millénaire a été témoin d'un grand intérêt pour l'analyse de l'interaction entre le genre et l'environnement et pour l'impact des politiques environnementales sur le genre. Il est souvent dit que la relation des femmes avec l'environnement est «spéciale» et qu'elles sont plus motivées que les hommes pour améliorer la soutenabilité de l'environnement. L'article analyse ces affirmations d'une manière transculturelle. Il aborde un large spectre de débats, d'une part sur la relation entre agence, structure, connaissance et pouvoir et d'autre part sur les formes sous lesquelles ces interrelations ont été conceptualisées et appliquées dans un monde globalisé.

Mots clé: genre, écoféminisme, perception de l'environnement.

Gender Differences in Environmental Concern and Perception

The final decade of the millennium has witnessed increasing interest in the analysis of women / environment interaction and the gendered impact of environmental policies. Much of the contemporary work on examining gender differences in environmental perception is driven by an interest in understanding women's role in the environmental movement and in harnessing them as «managers» of the environment. This paper examines this assertion cross-culturally, and drawing on case studies from the global South for illustration, engages with a long standing set of debates concerning the relationship between agency, structure, knowledge and power and the ways in which these interrelationships have been conceptualized and operationalized in a globalizing world.

Key words: Gender, Ecofeminism, Environmental perception.

45-60 MAWDSLEY, Emma (University of Durham. Department of Geography)

Repensant Chipko: ecofeminisme sota escrutini. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 45-60, 46 ref., 1 il.

Encara que el moviment Chipko és pràcticament inexistent a la seva regió d'origen, és també un dels exemples més utilitzats per il·lustrar els moviments ecologistes i/o de dones als països del Sud. Actualment, un petit però creixent nombre d'analistes estan criticant l'excés de teorització neopopulista i especialment ecofeminista de Chipko. Aquest article ofereix una revisió d'aquestes crítiques, fent èmfasi especialment en el treball de Vandana Shiva, una prominent ecofeminista que ha analitzat el moviment Chipko.

Paraules clau: ecofeminisme, moviment Chipko, països del Sud.

En repensant Chipko: l'ecoféminisme en question

Bien que le mouvement Chipko ait pratiquement disparu de sa région d'origine, c'est encore aujourd'hui l'un des exemples les plus utilisés pour illustrer les mouvements écologistes et/ou des femmes, dans les pays du sud. Récemment, un nombre restreint mais croissant d'analystes ont critiqué l'excès de théorisation néopopuliste et surtout écoféministe à propos de Chipko. L'article revoit ces critiques, en abordant surtout le travail de Vandana Shiva, une brillante écoféministe qui a analysé le mouvement Chipko.

Mots clé: écoféminisme, mouvement Chipko, pays du sud.

Rethinking Chipko: ecofeminism under scrutiny

Although the Chipko movement is practically non-existent in its region of origin it remains one of the most frequently deployed examples of an environmental and/or a women's movement in the South. A small but growing number of commentators are now critiquing much neopopulist and especially ecofeminist theorising on Chipko, and this paper provides an overview of these critiques. Particular reference is made to the work of Vandana Shiva, a prominent ecofeminist analyst of the Chipko movement.

Key words: ecofeminism, Chipko movement, South countries.

61-72 NASH, Catherine (University of Wales, Lampeter. Department of Geography)

Història, filosofia i diferència mediambiental: perspectives feministes sobre les relacions històriques i contemporànies entre la societat i el medi. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 61-72, 23 ref.

La geografia humana sembla que hagi «tornat a la natura» o, almenys, que hagi tornat a aquella qüestió bàsica que són les relacions societat-medi, però ara ho fa carregada de sentit crític sobre els orígens socials de les idees de la natura, del seu aspecte materialista i de la política de canvi mediambiental. La dimensió filosòfica, històrica i política de la diferència, la unitat i dominació a les relacions humanoambientals han estat fonamentals per a la història geogràfica i mediambiental. Però també han estat camps d'anàlisi i crítica claus per a la geografia feminista i el feminisme, que tan profundament ha qüestionat el significat cultural d'humà, de natura i d'allò natural.

Paraules clau: medi ambient, feminisme, relacions societat-medi.

Histoire, philosophie et différence environnementale: perspectives féministes sur les relations personne-milieu historiques et contemporaines

La géographie humaine semble avoir opéré un «retour à la nature», ou du moins, à la question fondamentale que constituent les relations société-environnement, mais cette fois, elle l'aborde avec un esprit critique quant aux origines sociales des idées sur la nature, sur son aspect matérialiste et sur la politique de changement environnemental. La dimension philosophique, historique et politique de la différence, l'unité et la domination des relations société-milieu ont été fondamentales pour l'histoire géographique et environnementale. Mais elles ont aussi été des domaines clés d'analyse et de critique pour la géographie féminine et féministe, qui a questionné tellement profondément la signification culturelle de l'humain, de la nature et du naturel.

Mots clé: environnement, féminisme, relations société-milieu.

Environmental history, philosophy and difference: feminist perspectives on historical and contemporary human-environmental relations

Human geography seems to have «gone back to nature», or at least returned to that central question of human environmental relations now heavily armed with a critical sense of the social origins of ideas of nature, its materiality and the politics of environmental change. The philosophical, historical and political question of difference, unity and domination in human-environmental relations have been central to geography and environmental history. Yet they have also been key areas of analysis and critique within feminist and feminist geography where the cultural meanings of the human, nature and the natural have been so thoroughly interrogated.

Key words: environment, feminism, human environmental relations.

73-85 VAIIOU, Dina (National Technical University of Athens. Department of Urban and Regional Planning)

Repensant els enfocaments feministes en el medi urbà *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 73-85, 28 ref.

L'objectiu d'aquest article és reflectir els enfocaments feministes en els estudis urbans crítics. S'hi discutiran: a) alguns temes centrals i categories analítiques que estruc-

turen els debats en diverses instàncies; b) les «exclusions» que resulten, almenys en part, d'aquests temes i categories, o de quines experiències i prioritats s'instrueix la teoria i guia la recerca empírica, i c) quina és la rellevança de l'espai i del lloc, considerant les canviants orientacions conceptuals. Es tracta, inevitablement, d'un «repensament situat», modelat pel lloc, el temps i les tradicions intel·lectuals.

Paraules clau: gènere, estudis urbans, crítica feminista.

En repensant les approches féministes du milieu urbain

L'objectif de cet article est de rendre compte des approches féministes dans les études critiques du milieu urbain. On y abordera: a) certains thèmes centraux et catégories analytiques qui structurent les débats à différents niveaux; b) les «exclusions» qui résultent, du moins en partie, de ces thèmes et catégories, ou les expériences et priorités qui instruisent la théorie et guident la recherche empirique, et c) l'importance de l'espace et du lieu, selon les différentes orientations conceptuelles. Il s'agit, inévitablement, d'une «réflexion resituée», modelée par le lieu, le temps et les traditions intellectuelles.

Mots clé: genre, études urbaines, critique du féminisme.

Rethinking feminist approaches to the urban environment

The purpose of this article is to reflect on feminist approaches in critical urban studies. I will discuss: a) some central themes and analytical categories which structure the debates at various instances; b) the «exclusions» resulting, at least in part, from such themes and categories, or whose experiences and priorities inform theory and guide empirical research, and c) in the changing conceptual orientations, what is the relevance of space and place. This is inevitably going to be a «situated rethinking», shaped by place, time and intellectual traditions.

Key words: gender, urban studies, feminist criticism.

Estats de la qüestió i documentació

89-100 DROOGLEEVER, Joos; KARSTEN, Lia (Universiteit van Amsterdam. Faculteit der Maaschappij- en Gedragwetenschappen)

Contrastant polítiques: qüestions sobre emancipació, medi ambient i mobilitat. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 89-100, 13 ref., 3 tab.

En aquest article volem centrar-nos en la relació existent entre l'emancipació de les dones i l'increment de la mobilitat. Mentre que durant les últimes dècades la crida per restringir la mobilitat (amb cotxe) s'ha incrementat, són precisament les dones les que han començat a incrementar la seva mobilitat des de nivells molt baixos cap als mateixos alts nivells que tenen els homes. La primera qüestió d'aquest escrit és la d'analitzar l'increment recent de la mobilitat de les dones al llarg del cicle de vida. En segon lloc, posem l'atenció en les variacions regionals entre les dones que viuen a les ciutats i les que viuen en àrees rurals. En l'últim apartat d'aquest escrit, emfasitzarem algunes de les solucions que el moviment de dones ha pensat per reduir els efectes perjudicials de la mobilitat, sense reduir la llibertat femenina de moviment.

Paraules clau: mobilitat femenina, cicle de vida, diferència regional.

En comparant les politiques: questions sur l'émancipation, l'environnement et la mobilité

Dans cet article, nous voulons nous centrer sur la relation existant entre l'émancipation des femmes et l'augmentation de la mobilité. Alors que dans les dernières décennies, la demande s'est fait plus insistante pour restreindre la mobilité (en voiture), ce sont précisément les femmes qui ont accru leur mobilité, atteignant le même niveau que les hommes. Le premier sujet de cet article est l'analyse de la croissance récente de la mobilité des femmes, tout au long de leurs cycles de vie. En second lieu, nous centrons notre attention sur les variations régionales des femmes qui vivent en ville et de celles des aires rurales. Enfin, nous soulignons certaines des solutions que le mouvement des femmes a proposé, pour réduire les effets négatifs de la mobilité sans réduire la liberté de mouvement des femmes.

Mots clé: Mobilité féminine, cycle de vie, différence régionale.

Contrasting policies: questions around emancipation, environment and mobility

In this paper we want to focus on the relation between women's emancipation and the growth of mobility. While over the last decades the call for restriction of (car) mobility has grown, it is women who just have started to increase their mobility from a very low level towards the already high level male citizens have. The first question in this paper is to analyse women's recently growing mobility during the life cycle. Secondly, we pay attention to the regional variation between women living in cities and women of the countryside. In the last section of this lecture we will highlight some of the solutions the women's movement has thought of to reduce the detrimental effects of mobility without reducing women's freedom of movement.

Key words: women's mobility, life cycle, regional difference.

101-117 TOWNSEND, Janet G. (University of Durham. Department of Geography)

Gènere i canvi agroecològic a l'ocupació de la terra a Mèxic. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 101-117, 17 ref.

M'agradaria argumentar, en el marc d'aquest món postmodern que ens envolta, que encara podem trobar regularitat i diversitat en l'experiència mediam-biental des de un punt de vista del gènere. En primer lloc, haig de fer recordar les importants aportacions que des de la perspectiva del gènere s'han fet sobre el tema de l'ocupació de la terra. En segon lloc, analitzaré el cas concret de gènere i ocupació de la terra a les selves del sud-est de Mèxic.

Paraules clau: gènere, agricultura, ocupació de la terra, Mèxic.

Genre et changement agro-écologique dans l'occupation de la terre au Mexique

J'aimerais démontrer que dans le monde postmoderne qui nous entoure, l'on peut toujours trouver régularité et diversité dans l'expérience environnementale des femmes. En premier lieu, je rappellerai les apports importants qui ont été faits dans une optique de genre sur le thème de l'occupation de la terre. Ensuite, j'analyserai le cas concret du genre et de l'occupation de la terre dans les forêts du sud-est du Mexique.

Mots clé: genre, agriculture, occupation de la terre, Mexique.

Gender and agroecological change in land settlement in Mexico

I want to argue that in this postmodern world we still find both regularity and diversity in the gendering of environmental experience. First, I shall remind readers of very consistent findings in the gendered outcomes of land settlement, and then I shall explore the case of gender in land settlement in the forests of southeast Mexico.

Key words: gender, agriculture, land settlement, Mexico.

MISCEL·LÀNIA

Articles

- 121-145 **MORALES i PÉREZ, Soledad** (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia)

Indústria agroalimentària, desenvolupament rural i gènere a l'Amèrica Llatina: treball i vida quotidiana de les dones assalariades de Santa Rosa (Mendoza, Argentina). *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 121-145, 78 ref., 5 il.

Aquest estudi analitza el treball de les dones en una de les indústries tradicionalment localitzades en les àrees rurals: les indústries agroalimentàries. L'estudi s'ha basat en el treball de camp realitzat en una àrea rural en crisi de la província de Mendoza (Argentina), el departament de Santa Rosa, un departament considerat de marge, no només per la seva localització territorial, sinó també per la seva situació social i econòmica. Des de l'enfocament de gènere s'analitza el paper de les dones en el desenvolupament agroindustrial, tant des de la perspectiva productiva com reproductiva, així com la repercussió del treball productiu en la supervivència de les famílies i en les relacions de gènere.

Paraules clau: gènere, indústria agroalimentària, desenvolupament rural.

Industries agro-alimentaires, développement rural et genre en Amerique Latine: travail et vie cotidiennne des femmes salariées de Santa Rosa (Mendoza, Argentine)

Cet étude analyse le travail des femmes dans une des industries traditionnellement localisés dans les régions rurales: les industries agro-alimentaires. L'étude s'appuie dans le travail de terrain réalisé dans une des zones rurales en crise de la région (province) de Mendoza (Argentine), le département de Santa Rosa, un département considéré comme «marge» non seulement par sa localisation territoriale mais aussi par sa situation sociale et économique. Grâce à l'approche de genre il a été possible d'analyser le rôle des femmes dans le développement agro-industriel autant dans la perspective productive comme dans la reproductive, ainsi que les répercussions du travail productif dans la survivance des familles et des rapports de sexes.

Mots clé: genre, rapport de sexes, industrie agro-alimentaire, développement rural.

Agribusiness, rural development and gender in Latin America: work and daily life of working women in Santa Rosa (Mendoza, Argentina)

This study analyses women's work in one of the most traditional industries located in rural areas: food processing industries. The fieldwork was realised

in a rural area in crisis of the Mendoza's province (Argentina): the department of Santa Rosa, considered a margin department not only for its geographical location but also for its social and economical situation. From the gender perspective we analyse women's role in agribusiness development both from productive and reproductive dimension and also the effect of productive work in families subsistence and in gender relations.

Key words: gender, agribusiness, rural development.

147-164 **QUINTERO, Silvina** (Universidad de Buenos Aires. Instituto de Geografía)

Los métodos en debate: la marca de los dualismos en la geografía feminista. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 147-164, 31 ref.

Este trabajo se propone recuperar algunos aspectos del debate metodológico que está emergiendo en el campo de la geografía de género/feminista, para rastrear en él las pistas de un debate teórico y epistemológico notablemente relegado: el de los usos de las categorías de sexo y género como instrumentos conceptuales que plantean nuevos puntos de vista para abordar las relaciones sociales y las construcciones culturales. Al dibujar los trazos dominantes del debate metodológico, se intenta a su vez volcar sobre las autoras/actrices las herramientas de sus propias políticas discursivas, proponiendo una mirada de género sobre los modos de estructuración de las posiciones académicas en el campo de la geografía profesional.

Palabras clave: dualismo metodológico, políticas discursivas, género, sexualidad, feminismo.

Les méthodes en débat: la marque des dualismes dans la géographie féministe

Ce travail se propose de reprendre certains aspects du débat méthodologique qui émerge dans le domaine de la géographie féministe, pour y suivre les pistes d'une discussion théorique et épistémologique notablement reléguée: celle de l'utilisation des catégories de sexe et de genre comme instruments conceptuels qui établissent de nouveaux points de vue pour aborder les constructions sociales et les constructions culturelles. En retraçant les traits dominants du débat méthodologique, on tentera de retourner contre les femmes auteurs/actrices les outils de leurs propres politiques discursives, en proposant un regard féministe sur les modes de structuration des positions académiques dans le domaine de la géographie professionnelle.

Mots clé: géographie féministe, genre, sexe, méthodologie.

Methods in debate: the imprint of dualisms in feminist geography

The goal of this article is to show some aspects of an emerging methodological debate that is taking place in the geography of gender and in feminist geography: the different uses of sex and gender as conceptual tools that present a new point of view to analyse social relations and cultural constructions. The main trends of the methodological debate give to the authors/actress the possibilities for their own discourses, proposing a gendered view on the way that academic positions come into professional geography.

Key words: methodological dualism, discourse, gender, sexuality, feminism.

Estats de la qüestió i documentació

- 167-186 BLANCO ROMERO, Asunción (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia)

Els estudis de gènere a la geografia francòfona. Una opció de recerca diferent. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 167-186, 54 ref., 1 tab., 1 annex, 5 il.

L'article mostra l'actual aportació científica francòfona a la geografia del gènere en el darrer decenni. Així, l'anàlisi acurada dels articles de gènere publicats, entre 1987 i 1997, en les més importants revistes de geografia francòfones, tant del país veí com del Quebec, ha possibilitat la creació d'una tipologia i catalogació dels diferents temes tractats. És gràcies a aquesta classificació que podem observar els trets generals dels estudis francòfons de gènere, de caràcter molt reduït i centrats en l'espai urbà i en la integració de la dona en el món laboral.

Paraules clau: gènere, geografia, recerca francòfona, bibliografia temàtica.

Les études de genre dans la géographie francophone. Une option de recherche différente

Cet article montre l'actuel apport scientifique francophone à la géographie du genre pendant la dernière décennie. L'analyse soignée des articles de genre publiés entre 1987 et 1997, dans les plus prestigieuses revues francophones, de la France et du Québec, a fait possible la création d'une typologie et catalogue des différents thèmes traités. C'est grâce à cette classification que nous pouvons observer les traits généraux des études francophones du genre, avec un caractère très réduit et centré dans les espaces urbains et les femmes dans le monde du travail.

Mots clé: genre, recherche francophone, bibliographie thématique.

Gender studies in French language areas. A different research option

This paper presents an analysis of the recent scientific contributions to the geography of gender in the French language. A detailed analysis of the articles on gender published between 1987 and 1997, in the most prestigious geography magazines in the French language, in France as well as in Quebec, has made it possible to create a typology and to catalogue the different subjects discussed. Thanks to this classification we can study the general aspects of the studies on gender in the French language, which are markedly reduced and focus on urban areas and the integration of women in the world of work.

Key words: gender, research in the French language, thematic bibliography.

- 187-197 HANSON, Susan (Clark University. School of Geography)

La construcció socials dels models: evolució recent dels models de transport i d'ús del sòl. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 187-197, 1 ref.

En aquest article s'analitzen els models de localització, d'usos del sòl i de transport desenvolupats en la geografia dels anys seixanta i en comparació amb els

reptes que l'actualitat postmoderna introdueix. Es tracta de veure com els canvis en la forma de modelitzar estan estretament lligats als canvis que es produeixen en un context geogràfic i històric determinat.

Paraules clau: models en geografia, modelització, context sociohistòric.

La construction sociale des modèles: évolution récente des modèles du transport et d'utilisation du sol

Cet article analyse les modèles de localisation, d'utilisation du sol et du transport, développés par la géographie des années soixante, en les comparant avec les défis que l'actualité postmoderne introduit. Il tente de voir comment les changements dans la manière de créer un modèle sont étroitement liés aux changements qui se produisent dans un contexte géographique et historique déterminé.

Mots clé: modèles en géographie, modelisation, contexte socio-historique.

The Social Construction of Models: Recent developments in transportation and land use modeling

Location, land use and transportation models developed during the 1960's are considered, comparing them with recent postmodern challenges to modeling. The goal is to show how emerging areas in transportation and land use modeling tie into the current historical/social context.

Keywords: models in geography, modeling, historical-social context.

Notícies

201-205 MORALES i PÉREZ, Soledad (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia)

Gènere i transformació rural a Europa. Perspectives del passat, del present i del futur. Wageningen (Països Baixos), 14-17 d'octubre de 1999. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 201-205.

La celebració de la conferència internacional «Gènere i transformació rural a Europa. Perspectives del passat, del present i del futur», organitzada pel Centre d'Estudis de Gènere i Agricultura de la Universitat de Wageningen, ha suposat que, per primera vegada, es constituís un fòrum de debat i d'intercanvi enfocat específicament envers les problemàtiques de gènere en l'àmbit rural.

Paraules clau: gènere, geografia rural, Europa.

Genre et transformation rurale en Europe. Perspectives du passé, du present et du futur. Wageningen (Pays Bas), 14-17 octobre 1999

La célébration de la conférence internationale «Genre et transformation rurale en Europe. Perspectives du passé, du present et du futur», organisée par le Centre d'Études de Genre et Agriculture de l'Université de Wageningen, a créé, par la première fois, un forum spécifique pour le débat des problèmes de genre dans les aires rurales.

Mots clé: genre, géographie rurale, Europe.

Gender and rural transformation in Europe. Past, present and future perspectives. Wageningen (Netherlands), October 14th-17th, 1999

The international conference on «Gender and rural transformation in Europe. Past, present and future perspectives», organized by the Center for Gender and Agriculture Studies at the University of Wageningen, has constituted, for the first time, a specific forum to debate gender problems in rural areas.

Key words: gender, rural geography, Europe.

- 207-216 ORTIZ GUITART, Anna (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia); PUJOL i ESTRAGUÉS, Hermínia (Centre d'Estudis Demogràfics); ROJAS, Olga (El Colegio de México) *Dones i migració a la Mediterrània Occidental*. Barcelona, 2 al 6 de novembre de 1998. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 207-216.

Durant la primera setmana de novembre tingué lloc el curs *Dones i migració a la Mediterrània Occidental*, organitzat per l'Institut Català de la Mediterrània, amb l'objectiu d'analitzar i discutir temes relacionats amb la situació de les dones migrants des d'una òptica acadèmica i institucional. S'hi abordà el doble vessant de les seves condicions de vida, tant a les societats d'origen com a les d'acollida, s'hi revisà la seva imatge estereotipada i s'hi evidencià la diversitat de projectes migratoris d'aquestes dones.

Paraules clau: dona, migració, Mediterrània, condicions de vida.

Femmes et migration à la Méditerranée Occidentale, Barcelone, 2 au 6 novembre 1998

Pendant la première semaine de novembre a eu lieu le séminaire *Femmes et migration à la Méditerranée Occidentale* avec la volonté d'analyser et discuter sur la réalité des femmes migrantes du point de vue académique et institutionnel. On a parlé des conditions de vie dans les sociétés d'origine et les d'accueil et on a essayé de réviser l'image stéréotypée qu'on a d'elles pour remarquer la diversité des projets migratoires de ces femmes.

Mots clé: femme, migration, Méditerranée, conditions de vie.

Women and migration in Western Mediterranean, Barcelona, November 2nd-6th, 1998

During the first week of november took place the seminar *Women and migration in Western Mediterranean*, with the goal to analyse and discuss on problems related to migrant women, both from academic and institutional points of view. The main topics were the study of living conditions in the countries of origin and destination, the need to change the stereotyped views on them, and the different migration projects of women.

Key words: woman, migration, Mediterranean, living conditions.

- 217-220 NADAL, Jordi; MOLINA, David (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia)
V Reunión Nacional de Geomorfología. Granada, 16-18 de setembre de 1998. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 1999, núm. 35, p. 217-220, 1 tab.

Els dies 16 al 18 de setembre de 1998 s'ha celebrat a la Universidad de Granada la *V Reunión Nacional de Geomorfología*, organitzada per la Societat Espanyola de Geomorfología. Durant les tres jornades de treball s'han presentat gran nombre de comunicacions i panells sobre temes d'interès general, com ara geomorfología fluvial, erosió de sòls, SIG, etc., a més s'ha realitzat treball pràctic durant les excursions programades per l'organització.

Paraules clau: geomorfología, dinàmica fluvial, erosió de sòls.

Vème Réunion Nationale de Geomorphologie. Granada, 16-18 Septembre 1998

Du 16 au 18 Septembre 1988 la Société Espagnole du Géomorphologique a organisé la *Vème Réunion Nationale de Geomorphologie* à l'Université de Granada. Pendant ces trois jours de travail, on a présenté de nombreuses communications et des panneaux sur plusieurs sujets dont la geomorphologie fluviale, l'érosion du sol, SIG..., en plus des travaux pratiques réalisés pendant les excursions programmees par l'organisation.

Mots clé: geomorphologie, dynamique fluviale, érosion des sols.

Fifth Geomorphological National Meeting. Granada, September 16th-18th 1998

The Spanish Society of Geomorphology organized the *Fifth Geomorphological National Meeting* in the Univesity of Granada from 16th to 18th September 1998. The three-day seminar included conferences, round-tables, communications, panels, field-trips, etc. on topics such as fluvial geomorphology, soil erosion, GIS, etc.

Key words: geomorphology, fluvial dynamics, soil erosion.

- 221-231 Ressenyes

Fenster, Tovi (ed.). *Gender, Planning and Human Rights* (Anna Ortiz Guitart).

Potter, Robert B.; Binns, Tony; Elliott, Jennifer A.; Smith, David. *Geographies of development* (Anna Ortiz Guitart).

Beier, Cristophe; Downing, Thomas E. *Geografía y ayuda humana* (Gemma Lozano).